

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2003

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ἡμεῖς δ', οἷά τε φύλλα φύει πολυάνθεμος ὦρη
ἕαρος, ὅτ' αἴψ' ἀυγῆις αὔξεται ἠελίου,
τοῖς ἴκελοι πῆχυιον ἐπὶ χρόνον ἄνθεσιν ἦβης
τερπόμεθα, πρὸς θεῶν εἰδότες οὔτε κακὸν
οὔτ' ἀγαθόν· Κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι,
ἢ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέον,
ἢ δ' ἑτέρη θανάτοιο· μίνυνθα δὲ γίνεται ἦβης
καρπός, ὅσον τ' ἐπὶ γῆν κίδναται ἠέλιος,
αὐτὰρ ἐπὶν δὴ τοῦτο τέλος παραμείψεται ὦρης,
αὐτίκα δὴ τεθνάναι βέλτιον ἢ βίотος·
πολλὰ γὰρ ἐν θυμῷ κακὰ γίνεται· ἄλλοτε οἶκος
τροχοῦται, πενήϊς δ' ἔργ' ὀδυνηρὰ πέλει·
ἄλλος δ' αὖ παιδῶν ἐπιδεύεται, ὧν τε μάλιστα
ἱμείρων κατὰ γῆς ἔρχεται εἰς Αἴδην·
ἄλλος νοῦσον ἔχει θυμοφθόρον· οὐδέ τις ἔστιν
ἀνθρώπων ᾧ Ζεὺς μὴ κακὰ πολλὰ διδοῖ.

(Μίμνεμος D2, 2W)

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1) Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «Κῆρες δὲ...εἰς Αἴδην».
(10 μονάδες)
- 2) Τον ποιητικό λόγο του Μίμνεμου χαρακτηρίζουν, εκτός των άλλων, οι εικόνες μέσα από τις οποίες προκύπτει συναισθηματική αμεσότητα. Να τεκμηριώσετε την άποψη με στοιχεία του κειμένου.
(15 μονάδες)
- 3) Να διερευνήσετε τον τρόπο που προβάλλεται το ευμετάβλητο της ανθρώπινης μοίρας και η συντομία της ευτυχίας στο ποίημα του Μίμνεμου και στο ακόλουθο ποίημα του Σιμωνίδη:
*ἄνθρωπος ἐὼν μήποτε φάσις ὅ τι γίνεται αὔριον,
μηδ' ἄνδρα ἰδὼν ὄλβιον ὅσον χρόνον ἔσσειται·
ὠκεία γὰρ οὐδὲ τανύπτεροῦ γου μυίας
οὕτως ἅ μεταστάσις.*
(15 μονάδες)
- 4) Να αναφέρετε τα επιμέρους είδη της χορικής λυρικής ποίησης που προορίζονται για θεούς και επιφανείς θνητούς.
(10 μονάδες)
- 5) Να γράψετε δύο ομόρριζα ουσιαστικά, απλά ή σύνθετα, στην αρχαία ή στη νέα ελληνική, για καθέναν από τους ακόλουθους ρηματικούς τύπους: εἰδότες, παρεστήκασι, ἔχουσα, ἔρχεται, διδοῖ.
(10 μονάδες)

Γ. ΑΔΙΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐξ ἀρχῆς οὖν ὑμῖν, ὅπως ἂν δύνωμαι, διηγῆσομαι τὰ πεπραγμένα. ἐμοὶ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, πατήρ μὲν ἐστὶ Σωμαῖος, ὃν οἱ πλείοντες εἰς τὸν Πόντον ἅπαντες ἴσασιν οὕτως οἰκειῶς πρὸς Σάτυρον διακείμενον ὥστε πολλῆς μὲν χώρας ἄρχειν, ἀπάσης δὲ τῆς δυνάμεως ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐκείνου. πυνθανόμενος δὲ καὶ περὶ τῆσδε τῆς πόλεως καὶ περὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἐπεθύμησ' ἀποδημῆσαι. γεμίσας οὖν ὁ πατήρ μου δύο ναῦς σίτου καὶ χρήματα δοῦς ἐξέπεμψεν ἅμα κατ' ἐμπορίαν καὶ κατὰ θεωρίαν· συστήσαντος δὲ μοι Πυθοδώρου τοῦ Φοίνικος Πασίωνα ἐχρώμην τῇ τούτου τραπέζῃ.

(Ἰσοκράτους Τραπεζιτικός 3-4)

Λεξιλόγιο:

θεωρία: αναψυχή, τουρισμός

Γ1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το παραπάνω κείμενο. **(20 μονάδες)**

Γ2. α) δικασταί, πατήρ, δυνάμεως, ναῦς, χρήματα: Να γράψετε τη δοτική ενικού των παραπάνω ουσιαστικών **(5 μονάδες)**

β) Να γράψετε τον τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

τὰ πεπραγμένα: β' ενικό Προστακτικής Ενεστώτα μέσης φωνῆς

οἱ πλείοντες: γ' ενικό Ευκτικής Ενεστώτα

ἄρχειν: α' ενικό Οριστικής Παρακειμένου μέσης φωνῆς

ἐξέπεμψεν: β' πληθυντικό Υποτακτικής Αορίστου ενεργητικής φωνῆς

ἐχρώμην: γ' πληθυντικό Οριστικής Ενεστώτα **(5 μονάδες)**

Γ3. ὑμῖν, πατήρ, διακείμενον, ἀποδημῆσαι, κατ' ἐμπορίαν: Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παραπάνω λέξεις **(10 μονάδες)**